

2.10 2017

Kokous: 32th Meeting of the Focal Point network
Paikka: Art Nouveau Palace Hotel, Praha (Tšekin tasavalta)
Aika: 13–14.9. 2017
Osallistuja: Kirsi-Maarit Siekkinen, Evira

Tiivistelmä

Järjestyksessään 32. Focal Point (FP) -kokous järjestettiin Prahassa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Jeff Moon EFSAsta. Kokouksesta poissa olivat: DK, LT, ME ja RO.

Kokouksessa käsiteltiin mm. FP -toiminnan arviointia, EUn yhteiseen riskinarviointiagendaan kytkettyä konferenssista, vuoden 2017 FP -toiminnan raportointia, EFSAn *Knowledge Junction* -tietokantaa ja jäsenvaltioiden riskinarviointiaktiiviteeteista koottavaa R4U -tietokantaa.

Lisäksi kuulimme esitykset EFSAn viestintäaktiiviteeteista, EFSAn suunnitteilla olevasta kansainvälisestä konferenssista, EU-FORA -koulutus/vaihto-ohjelman tilanteesta, uusille FPIlle räätälöidystä ohjeistosta, Artikla36 -listan uuden konseptin tilanteesta, sekä viimeisimmät uutiset EFSAn rahoituksista.

Jäsenmaista Tsekki esitteli maansa elintarviketurvallisuusjärjestelmää ja kertoi pääkohtia EFSAn pääjohtajan maavierailusta. Belgia esitteli EUn terveysohjelman. Saksa jakoi tietoa BfRn, ANSESin, DTUn ja NIFPSn yhteissymposiumista. Ranska kertoi juuri julkaistusta INCA 3 -lausunnostaan ja Norja muistutti järjestävänsä EFSAn kanssa ympäristöriskinarviointisymposiumin.

Kokouksessa kuultiin myös katsaus Advisory Forumin (AF) viimeisimmästä kokouksesta, sekä tulossa olevasta kokouksesta.

Kaikki kokouksessa pidetyt esitykset löytyvät EFSAn sivuilta. Katso ne [tästä](#).

Kokouksen kulku

[Tsekin Maatalousministeriön](#) osastopäällikkö sekä maan AF -edustaja Jitka Götznová avasi kokouksen ja esitti isäntämaan tervehdyksen. Kokouksen ensimmäiseen päivään osallistui myös EFSAn pääjohtaja Bernhard Url, joka oli maavierailulla Tsekeissä. Hän piti FPIlle varsinaisen tsemppipuheen ja kertoi FPIen olevan EFSAlle hyvin tärkeitä, myös tulevaisuudessa esim. EFSAn kohdatessa uusia haasteita.

EFSAn Sergio Potier Rodeia kertoi, että **FP -toiminta arvioidaan, jotta FP -sopimukset voidaan uusia vuodesta 2019 alkaen**. Arviointi on järjestyksessään toinen ja siinä katsotaan mitä verkosto on saanut aikaan ja mitä sen on tarkoitus aikaan saada tulevaisuudessa. Uusiin nelivuotisiin sopimuksiin kirjattaneen jälleen uusia asioita. EFSA myönsi, että FPIlla on jo nyt ”liikaa” tehtäviä ja lisää on tulossa. EFSA ei kuitenkaan ole lisäämässä toiminnan resurssointia ja muistutti, että myös jäsenvaltioiden odotetaan osallistuvan FP -toiminnan kustannuksiin. Tehtäviä on tarkoitus myös priorisoida. Lisäksi yhteydenpitoon on kehitellä uusia esim. s-postia korvaavia työkaluja. Stef Bronzwaer EFSAsta kommentoi videon välityksellä FP -verkoston olevan yksi EFSAn menestystarinoista.

Aiheesta järjestettiin myös aivorihi, jossa syvennyttiin mm. siihen mitkä vahvuudet ovat edelleen relevantteja ja mitä heikkouksia voidaan tunnistaa. Mitkä ovat verkoston hukattuja mahdollisuuksia ja mitä uusia haasteita ja tehtäviä verkostolle on tulossa tulevaisuudessa. FI:n kanssa samassa ryhmässä työskentelivät: BA, BG, HR, FR, IT, MT, SE ja UK. Ryhmässämme syvennyimme uusiin FP -tehtäviin ja mahdollisuuksiin. FI ehdotti, että EFSA voisi tulevaisuudessa hyödyntää FPja paremmin kriisitilanteissa, esim. alkuvaiheen tiedonjakamisessa ja relevanttien kansallisten asiantuntijoiden löytämisessä.

Lyhyessä yhteisessä purkutilaisuudessa nousi esiin mm. verkoston toimivan vahvalla rutiinilla ja sen ydintehtävien olevan edelleen relevantteja. Tietoja vaihdetaan tehokkaasti (esim. RA -koulutuksista ja tapahtumista). Sen sijaan FP:t ovat melko hyödyttömiä tuottamaan EFSAlle tietoa Euroopan ulkopuolelle ulottuvasta kansainvälisestä yhteistyöstä; siksi tästä tehtävästä toivottiin luovuttavan.

Jokainen ryhmä toimittaa EFSAlle kokouksen jälkeen (dl. 29.9) vielä keskustelujensa ydinkohdat, joista EFSA koostaa yhteisdokumentin toiminnan arvioinnin pohjaksi. Ensi vuoden alkupuoliskolla EFSA kertoi valmistelevänsä uuden sopimusluonnoksen.

Seuraavaksi EFSA:n viestintäjohtaja **Barbara Gallani esitteli EFSA:n viestintäaktiviteetteja** ja kysyi ovatko FP:t hyödyntäneet esim. EFSA:n videoita (tänä vuonna julkaistu [uuselintarvikkeista](#) ja [eläinkokeista](#)) ja mitä EFSA:n viestintä voisi tehdä vielä paremmin? Hän kertoi myös EFSA:n alkavan selvittää kuluttajien näkemyksiä nousevista riskeistä, josta on tekeillä kaikkia EU-maita koskeva kysely.

Keskustelussa (mm. FR, ES, LV, EL, DE, AT, NO) nousi esiin, että EFSA:n viestintä olisi voinut jakaa myös FP:lle viestejä Fibroniilista, eikä viestiä vain viestintäverkoston kautta. Monissa maissa viesti ei ollut kulkenut viestintäverkostolaiselta eteenpäin. EFSA:n videot, infografiikka ja tiedon visualisointi (esim. [AMR](#)stä) sen sijaan saivat paljon kiitosta. Epäiltiin myös nousevien riskien olevan liian vaikea aihe kuluttajille. Heidän voi olla vaikeaa ymmärtää koko käsitettä. Parempi olisi ollut tehdä kysely kuluttajille jo valmiiksi tutusta aiheesta, kuten vaikkapa sokerista.

EFSA toteuttaa järjestyksessään kolmannen kansainvälisen tieteellisen konferenssin ”[EFSA’s Third Scientific Conference](#)” 18–21.9.2018 (Parma). FP:ien toivottiin promoavan konferenssia maissaan. Rekisteröityminen aukeaa ensi vuoden alkupuolella. Konferenssin yhteyteen on kaavailtu FP:lle ja AF:lle 0,5 päivän mittainen työpaja FP -sopimusten uusimisesta.

Jeff Moon EFSA:sta kertoi **EU:n riskinarviointiagendaan kytketystä konferenssista ”[Risk Assessment Research Assembly \(RARA\)](#)”** joka järjestetään ensi vuoden helmikuussa (7.2.2018) Utrechtissä (NL). Konferenssi on integroitu FP ja AF -kokousajankohtien kanssa. EFSA pyysi FP:ja välittämään tietoa konferenssista kansallisille asiantuntijoille ja mahdollisille rahoittajaorganisaatioille. Ideana on mm. luoda kohtaamispaikka, jossa on mahdollista tavata projektikumppaneita ja rahoittajia. Konferenssin yhteydessä järjestään myös posterisessio, jossa voi esitellä riskinarviointiin liittyviä hankeideoita. Ilmoittautuminen avautuu ensi kuussa.

EFSA:n EU-FORA -koulutus/vaihto-ohjelman koordinaattori Noline Le Gouierec päivitti kokouksessa ohjelman tilannetta. Hän kiitti FP:ja ohjelman promoamisavusta ja kertoi ohjelman saavuttaneen reilusti sille asetetut tavoitteet. Ohjelmaan on valittu 15 koulutettavaa 11:stä eri maasta. Harjoittelupaikkoja (ns. isäntäorganisaatioita) ohjelmassa on 8, joihin koulutettavat on sijoitettu. Itse koulutus on juuri käynnistynyt ohjelman esittelykurssilla. Fl:stä ei tiettävästi haettu ohjelmaan, mutta olemme ohjelmassa mukana Fl:n ja SE:n (Eviran ja *Livsmedelverket*) yhteisprojektilla ”*Evidence based risk ranking of chemical and microbiological hazards in food*”, jonka parissa *Livsmedelverket*iin sijoitettu koulutettava työskentelee harjoittelujaksosensa. Valmisteilla on uusi EU-FORA -ohjelmahaku, joka avataan pian. EFSA toivoi saavansa siihen enemmän hakemuksia myös valtionhallinnon alaisista laitoksista.

NO ja EFSA:n Kerstin Gross-Helmer (videon välityksellä) kertoivat lyhyesti **EFSA:n Artikla 36 listan uuden konseptin** luomisen ympärille muodostetun työryhmän (EFSA, NO, EL, IT, FI, DK) tähän astisesta työstä. Uudistuksen tavoitteena on saada aikaan toimiva ja tehokas yhteistyöorganisaatioiden verkosto EFSA:lle. Suunnittelun alla olevaa uutta proseduuria esiteltiin kokouksessa aika ylimalkaisesti, eikä esim. EFSA:n sorvaamia uuden prosessin vuokaavioluonnoksia tai luonnosdokumenttia organisaation nimittämisestä listalle esitelty vielä.

EL kertoi toisen FP:sta koostuneen työryhmän valmistelleen **ohjeistoa uusille FP:ille**, jonka tarkoituksena on toimia perehdytyspakettina uusille edustajille. Ohjeisto kuvaa FP:n roolin, tehtävät sekä sisältää konkreettisia ohjeita mm. tiedonvälitykseen ja hallinnollisiin menettelyihin. Liitteeseen on koottu linkit tärkeimpiin työkaluihin. FP:ja pyydettiin jättämään mahdollisia kommentteja ohjeistoluonnokseen 6.10. mennessä. Lisäksi FP:ja pyydettiin miettimään olisiko videon tekeminen aiheesta hyödyllistä.

FP:t raportoivat EFSA:lle vuoden 2017 toiminnastaan 31.10. mennessä. Mahdollista on myös lähettää raportti esitarkastukseen EFSA:lle tätä ennen. Raportointipohjaa on hieman modifioitu edellisestä vuodesta. Se sisältää jälleen ns. pakollisia tehtäviä, jotka maiden pitää osoittaa tavalla tai toisella toteuttaneensa. Samalla haetaan loppuvuoden osalta rahoituksen irrotusta. EFSA koostaa aikaisempien vuosien tapaan maiden sille toimittamista raporteista yhteisraportin. EFSA kertoi myös, että FP -toimintaa auditoidaan tänäkin vuonna (näillä näkymin EFSA aikoo auditoida kahden maan FP -toiminnan). Auditointi toteutetaan sen jälkeen kun FP:t ovat jättäneet maidensa vuosiraportit EFSA:lle. FP -sopimukset vuodelle 2018 uusitaan vuosiraporttien hyväksymien jälkeen.

Barnabas Czomba EFSA:sta demosi FP:lle **EFSA:n uutta ja avointa [Knowledge Junction](#) -tietokantaa.** Saimme hyvää opastusta esim. tiedonhakujen tekemiseen. Tietokantaa voidaan hyödyntää vanhan käytöstä poistuneen tiedonvaihtojärjestelmän (*Information Exchange Platform, IEP*) tapaan esim. EFSA:n ja jäsenvaltioiden välisessä tiedonvaihdossa. Sinne voidaan ladata esim. riskinarviointiin liittyviä raportteja, lausuntoja, malleja, aineistoja jne. EFSA:n julkaisut löytyvät edelleen vain EFSA Journalista, eikä niitä siirretä tähän tietokantaan. Uusi tietokanta ei myöskään sovi luottamuksellisen tiedon jakamiseen, koska se on kaikille avoin. Koska tietokantaan ei ole rajattua latausoikeutta (ts. kuka tahansa voi rekisteröidyttyään ladata sinne sisältöä), ei FP:ien oleteta olevan vastuussa tietokannan sisällöstä.

Sovimme myös rekisteröityvämme tietokantaan maiden FPna (ei henkilökohtaisilla tiedoilla). EFSA viimeistelee vielä tietokannan käyttöohjetta. Myös EFSA:n sivuille on tulossa kysymys-vastauspalsta aiheesta. Tietokanta löytyy osoitteesta <https://zenodo.org/communities/efsa-kj>

FPt ovat auttaneet EFSAa tunnistamaan vanhasta tiedonvaihtojärjestelmästä (*IEP*) uuteen tietokantaan siirrettäviä dokumentteja. EFSA pyysi FPja vielä tarkistamaan, että kaikki maiden korvamerkitykset dokumentit ovat siirtyneet vanhasta järjestelmästä uuteen ja lähettämään EFSA:lle tarvittaessa korjauspyynnön.

Kokouksen jälkeen Fln tarkastuksessa löytyi 6 dokumenttia, jotka eivät olleet siirtyneet uuteen järjestelmään. Näistä lähetettiin EFSA:lle korjauspyyntö.

EFSA ilmoitti järjestävänsä uudesta tietokannasta [webinaarin "How to publish in Knowledge Junction"](#) 25.9, johon FPien toivottiin osallistuvan. Lisäksi FPien toivottiin järjestävän koulutusta uudesta tietokannasta ja sen käytöstä edelleen kansallisille asiantuntijoilleen vuoden 2018 aikana (esim. kouluttamaan henkilöitä dokumenttien lataukseen). EFSA rahoittaa koulutusta erillisellä apurahalla, joka lisätään FP -apurahoihin. *Kokouksen jälkeen pidettyyn webinaariin osallistuttiin Flstä (ainakin 3 hlön voimin), mutta valitettavasti internetyhteyden jatkuva pätkiminen teki sisällön seuraamisen lähes mahdottomaksi. Ilmeisesti käytössämme oleva yhteys ei ole sopiva webbistriimausten katseluun. Onneksi webinaari nauhoitettiin ja se on myös jälkikäteen katsottavissa EFSA:n sivuilta.*

AFille neljästi vuodessa kerättävään taulukkoon **jäsenvaltioiden riskinarviointiaktiiviteeteista on kehitteillä oma tietokanta (R4U)**. Kokouksessa Jose Cortinas-Abrehantes EFSAsta demosi FPille R4U -tietokannan prototyyppiä. Tietokannan pitäisi olla käyttövalmis joulukuussa, jota ennen FPt saavat sen vielä kommentoitavakseen. FPt voivat jo nyt rekisteröityä ja kokeilla tietokantaa. Sovittiin, että myös tässä käytetään FP -sähköpostiosoitetta henkilökohtaisten sijaan. FPille tulee *edit* -mahdollisuus oman maansa tietoihin. Tällä hetkellä tietokantaan on lisätty jäsenvaltioista kaikki organisaatiot jotka ovat olleet EFSA:n kanssa tekemisissä. Tietokantaan voidaan lisätä jälkikäteen myös uusia organisaatioita. EFSAsta luvattiin parannella järjestelmää relevanttien kommenttien perusteella.

Aiheesta virisi varsin vilkas keskustelu ja esiin nousi monia kysymyksiä ja kommentteja, mm. toivottiin, että aktiiviteetin päätyttyä tieto hankkeesta ei enää seilaisi järjestelmässä. Ehdotettiin myös, että järjestelmää voisi vähän virittää jotta sillä voitaisiin nykyistä tehokkaammin haarukoida yhteistyömahdollisuuksia. Järjestelmään ei voi liittää dokumentteja, vaan ne jaetaan *Knowledge Junction*ssa. Seuraavaksi konsultoidaan AF.

BE esitteli EUn terveysohjelmaa ([EU Health Programme](#)), jonka alla on avoinna monia eri rahoitushakuja. Ohjelma on komission pääinstrumentti EUn terveysstrategian toimeenpanemiseksi ja sen kokonaisbudjetti on 449,4 milj. euroa. Terveysohjelman päätavoitteena on mm. edistää EU -kansalaisten terveyttä ja terveitä elintapoja ja suojella kansalaisia ylirajallisilta terveysuhkilta. Meneillään on kolmas terveysohjelma (2014–2020). Parhaillaan Komissio valmistelelee vuoden 2018 työohjelmaa ja seuraava haku järjestetään vuoden 2018 keväällä.

Kokouksessa Martin Moravek EFSAsta kertoi videon välityksellä **EFSA:n uusista Art36 yhteistyöorganisaatioille korvamerkityistä "Tasking Grants" rahanhakukuluuksista**, jotka listattu alle:

- [Entrusting support tasks in the area of Plant health](#)
400 000 €/v (kesto 4 v), hakuaikaa 29.9 asti
- [Identifying organisations that can be entrusted by EFSA "Bioinformatic support for WGS data analyses of zoonotic microorganisms \(capacity building\)](#)
100 000 €, hakuaikaa 2.10 asti
- [Entrusting new preparatory tasks falling within the mission of the EFSA Pesticides unit](#)
400 000 €/v (kesto 4 v), hakuaikaa 13.10 asti
- [Entrusting preparatory work for the safety assessment on Novel Foods and Traditional Foods from third countries](#)
400 000 €/v (kesto 4 v), hakuaikaa 13.10

Rahoitusmuodolla EFSA vahvistaa esim. omia prosessejaan ja tai tukee asiantuntemustaan. Rahoitus voidaan avata esim. ohjeiston kehittämiseksi. *Tasking Grants* -rahoitukseen tarvitsee harvemmin muodostaa konsortioita. Rahoitettava työ voidaan usein tehdä usein myös EFSA:ssa.

Lisätietoja kaikista avautuneista apurahahauista löytyy EFSA:n sivuilta [tästä](#) linkistä.

Kokouksessa jaettiin myös tietoa FPien ilmoittamista kansallisista tapahtumista ja seminaareista. FI välittää näistä tiedon relevanteille kansallisille asiantuntijoille ja osa on myös listattu tämän matkaraportin muiden asioiden alle. FI välitti tietoa Evirassa lokakuussa järjestettävästä [LSD -seminaarista](#).

Muut asiat

- EFSA esitteli kokouksessa 3 logoehdotusta verkostolle, joista järjestettiin äänestys. Mikään ei noussut erityisen mieluisaksi, vaan FPt pyysivät EFSAa tekemään kokonaan uuden logoehdotuksen.
- FR esitteli lyhyesti [ranskalaisten ruoankäyttöä ja ruokailutapoja koskevaa](#) tutkimusta ja kertoi ANSESin julkaisevan raportin (*Third Individual and National Survey on Food Consumption – INCA3 Survey*) pian myös englanniksi.
- DE jakoi tietoa BfRn, ANSESin, DTUn ja NIFPSn yhteissymposiumista ”[Global Past, Present and Future Challenges in Risk Assessment – Strengthening Consumer Health Protection](#)” (30.11–1.12.2017 Berliini, DE)
- HR informoi KV -konferenssista ”[2nd Croatian Food Safety Risk Assessment Conference](#)” (16–17.10.2017 Osijek, HR).
- BG esitti kutsun FP -konferenssiin ”*10th Scientific Conference of the Bulgarian Focal Point of EFSA*” (31.10–2.11.2017 Sofia, BG). Lisätietoja: <http://www.focalpointbg.com/?event=3>
- SR muistutti heidän KV -konferenssistä ”[59th International Meat Industry Conference in Serbia](#)” (1–4.10.2017 Zlatibor, SR).
- EFSA pyysi FPja päivittämään tietoja tulevista ja päättyneistä riskinarviointiaktiiviteeteista *Forthcoming risk assessment activities* -taulukkoon 18.9 mennessä.
FI päivitti kaksi vuoden loppuun mennessä päättyvää hanketta taulukkoon.
- EFSA:n sivuilla on julkaistu [edellisen kokouksen pöytäkirja ja kokouksessa pidetyt esitykset](#).

Seuraavat kokoukset

- ✓ 33th 15–16.11.2017 IT (Parma)
- ✓ 34th 8.2.2018 NL (Utrecht)
- ✓ 35th 18–19.4.2018 NO
- ✓ 36th 3–4.10.2018 SK
- ✓ 37th 5–6.12.2018 IT (Parma)

JAKELU: Eviran jory, P. Tuominen, J. Husu-Kallio/MMM, T. Aaltonen/MMM